

7. søndag efter Trinitatis

Salmevalg

743: Nu rinder solen op af østerlide

661: Gud ene tiden deler

518: På Guds nåde i al våde

655: Er du modfalden, kære ven

675: Gud, vi er i gode hænder

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus

Jesus sagde: ”En discipel står ikke over sin mester, og en tjener ikke over sin herre. Det må være nok for en discipel, når det går ham som hans mester, og for en tjener, når det går ham som hans herre. Har de kaldt husbonden Beelzebul, hvor meget snarere da ikke hans husfolk!

Frygt derfor ikke for dem. For der er intet hemmeligt, som ikke skal åbenbares, og intet skjult, som ikke skal blive kendt. Hvad jeg siger jer i mørket, skal I tale i lyset, og hvad der hviskes jer i øret, skal I prædike fra tagene. Frygt ikke dem, der slår legemet ihjel, men ikke kan slå sjælen ihjel,

men frygt derimod ham, der kan lade både sjæl og legeme gå fortabt i Helvede. Sælges ikke to spurve for en skilling? Og ikke én af dem falder til jorden, uden at jeres fader er med den. Men på jer er selv alle hovedhår talt. Frygt derfor ikke, I er mere værd end mange spurve.”

Prædiken

Frygt ikke!

Sådan lyder omkvædet i Jesu tale til disciplene. Frygt ikke. Vi hører det tre gange, som i eventyrene, og når vi sådan skal høre det flere gange, så *må* det være fordi, der faktisk er noget at frygte. For alting har en tid, også frygten og lidelsen og ondskaben.

Frygt ikke! Det er en typisk guddommelig hilsen. Vi hører den, da Herrens engel viser sig for jomfru Maria og bebuder, at hun skal føde Guds søn: Frygt ikke, Maria, for du har fundet nåde for Gud. Vi hører den i juleevangeliet, da englene viser sig for hyrderne på marken. Vi hører den, da Jesus kalder Simon Peter: Simon Peter har ikke fanget en fisk hele natten, og da står Jesus ved søbredden om

morgenen og beder ham kaste nettet ud endnu en gang, og da han så fylder nettet, bliver han grebet af frygt; og Jesus siger: Frygt ikke! Fra nu af skal du fange mennesker.

Frygten går hånd i hånd med mødet med det guddommelige: englens, Jesu guddommelige magt. Og de bliver bange, fordi de frygter Gud. Men hvem gør ikke det? Gud, Det Hellige er et fascinerende og frygtindgydende mysterium. Israelitterne udtrykte det i en sætning, der blev gentaget igen og igen: Ingen kan se Gud og leve. Gud er den almægtige, og den, der ikke frygter almagten, ejer slet ingen frygt.

Når man tidligere omtalte særligt velanskrevne personer, kaldte man dem ofte gudsfrygtige. At eje gudsfrygt hører ikke med til de store dyder i dag, hvor vi i stedet skal være forandringsparate og tænke ud af boksen, og ordet gudsfrygt har også fået nogle uheldige undertoner: hvis vi er syndere, skal vi frygte Gud. Gud ser, når vi ikke sover med hænderne over dynen, og Guds dom er hård mod den, der ikke angrer sine synder. Men det er en fuldstændig forkvaklet måde at fremstille gudsfrygten på –

som om frygten for Gud skulle hænge sammen med mine egne smålaster og skæve tilbøjeligheder.

Frygten for Gud hænger sammen med, at Gud er almægtig. Gud er skaberen af alt liv – og Gud kan også tilintetgøre alt liv igen. Jøderne forestillede sig, at en sådan magt måtte udstråle så klart og rent et lys, at det ville slå dig ihjel, hvis du så det.

Så hver gang mennesker i Det Nye Testamente kommer nær det guddommelige, så bliver de bange, og derfor må englene og Jesus gang på gang gentage sætningen: Frygt ikke! Frygt ikke for dit liv, betyder sætningen, I kan se på mig og leve; og det er jo fordi, at Gud er blevet et menneske.

Men det frygt ikke, Jesus taler til disciplene i dagens evangelium, rækker også i andre retninger. Vi skal ikke frygte denne verdens ondskab. Vi skal ikke frygte dem, der kun kan slå legemet ihjel: De har ikke magt over ånden. De kan ikke styre tankerne. De kan ikke lade vores sjæl gå fortabt i Helvede. Nej, vores frygt skal hvile i Guds hænder.

Det er et dobbelt frygt ikke: Frygt ikke denne verdens ondskab, frygt Gud; altså den Gud, der siger frygt ikke!

Det vanskelige i ordene er ikke at forstå dem. Det vanskelige er at tro dem. Vi kan kun lægge frygten i Guds hænder, hvis vi stoler på Gud. Og vi ved udmærket godt, at der er dage, uger, måneder, nogle gange år, hvor troen har ringe kår. Hvor gudstro ikke giver mening for os. Hvor løfter om Guds omsorg og kærlighed til os klinger hult, fordi sorgen og ensomheden har boret sig dybt ind i kødet, eller fordi vi ser ondskab overalt, hvor vi kigger hen. Hvad nytter det, at Gud er med spurven, når den dør; hvad nytter det, at Gud har tal på vores hovedhår, når vi er modløse, udbændte og kede af det, når vi sidder midt i en ubehagelig skilsmisse, når tsunamien skyller ind over kysten eller når bomberne regner ned over vores by?

Vi kan føle, at Gud enten er meget langt væk, eller at Gud har straffet os; eller måske slet og ret, at Gud er ligegyldig. Og så kommer Jesus og siger sit "Frygt ikke" til os. Frygt ikke, for Gud er med dig. Herren, den almægtige, himlens og jordens skaber er bevæget over dig. Gud, der skabte de

uendelige mængder af stjerner, der hver især rummer et solsystem med potentielt set det samme rige liv som her, er med, når det, vi kalder en ubetydelighed, spurven, falder til jorden. Er det en trøst eller en hån?

Ja, det kan vi jo ikke svare entydigt på. Det er et spørgsmål, vi må tage livtag med. For på den ene side er det grusomt, at Gud, den almægtige og *eftersigende kærlige*, lader os lide; på den anden side, hvis Gud er fuldt med i lidelsen, så er vi ikke alene om at bære den. Det er denne anden forståelse, Jesus lægger vægt på. For vi kan ikke fornægte lidelsen. Den er en del af livet. Og vi kan heller ikke påstå, at hvis vi blot stoler på Gud, så tager Gud lidelsen fra os. Men vi kan sætte vores lid til, at det aldrig har været meningen, at vi skal være alene om hverken glæden eller sorgen. Glæde og sorg, lykke og ulykke, kærlighed og lidelse følger med livet. Jo større glæden er, jo større er sorgen, og jo større kærligheden er, jo større er lidelsen. Glæde og sorg, lykke og ulykke, kærlighed og lidelse bliver alt sammen betydningsløst, meningsløst, hvis vi ikke deler det med nogen. At dele kærligheden, at være

sammen om livet, at blive til i mødet med den anden; det er ÅND. Og ånden kan ikke slås ihjel af dem, der blot formår at gøre skade på legemet.

Frygt derfor ikke. Livet er dybere end den rædsel, terroristerne spreder. Lad frygten hvile i Guds hænder. Det er, hvad det vil sige, at være gudfrygtig: at frygte den Gud, der siger til os: ”Frygt ikke”; at overlade vores frygt til Gud: for at vi kan gå frit ud i verden og frimodigt leve, som Gud har befalet os: i hengivenhed til hinanden og omsorg for vores næste. Og så stole på, at det er sandt, hvad der står i Romerbrevet kapitel 8 vers 1: Så er der nu ingen fordømmelse for dem, som er i Kristus Jesus.

At forstå gudsnærværet som en hån er vel i grunden det samme, som at miste fornemmelsen for Jesus lidelse og død. Den fornemmelse glider mig ofte af hænde. Og så bliver Gud en fjern og ubegribelig magt, der indgyder frygt, og som jeg hellere vil være fri for.

Bob Dylan har givet det et smukt poetisk udtryk i sin salme om tro og tvivl, som han har kaldt ”Every grain of sand”. Salmen har en direkte reference til dagens evangelium, for

han synger i vers to: Og videre på min rejse forstår jeg, at hvert et hår er talt ligesom hvert eneste sandkorn. Men i sidste vers synger han: Jeg hører de oldgamle fodspor, som oceanernes bevægelse, af og til vender jeg mig, og der er én, andre gange er det blot mig selv.

Det er som om, at fornemmelsen for Guds nærvær finder sin klangbund dybt nede i bevidstheden, og når vi vender os om, for at komme det Guds nærvær i møde, så møder vi ofte ikke andet end os selv. Men af og til er der én. Han står der lyslevende med sårmærker i hænderne. Han siger: Frygt ikke! For Gud er med dig. Amen.

Kirkebøn

Du Uforanderlige, hvem Intet forandrer! Du i kærlighed Uforanderlige, som til vores bedste ikke lader dig forandre: at vi også måtte ville vort eget Vel, ved Din Uforanderlighed lade os opdrage til, i ubetinget Lydighed, at finde Hvilen og at hvile i din Uforanderlighed! Du er ikke som et menneske; skal mennesket bevare uforanderligheden, må det ikke bevæges af for mange

ting, og det må i det hele taget ikke lade sig bevæge for meget. Dig derimod bevæger alt i uendelig kærlighed; endda hvad vi Mennesker kalder en ubetydelighed og går ubevægede forbi, spurvens død, den bevæger Dig; hvad vi næppe lægger mærke til, et menneskeligt suk, det bevæger Dig, i uendelig kærlighed: men Intet forandrer Dig, Du Uforanderlige! Du, der i uendelig kærlighed lader dig bevæge; Lad dig også bevæge af denne bøn, at du velsigner den, så bønnen forandrer de bedende i overensstemmelse med din uforanderlige vilje.